

III.

Når virkeligheten trenger seg på

Vi starter denne delen med en artikkel om hvem nettrollene er. Docent Ingela Wadbring skriver om hva som kjennetegner dem som truer og trakasserer på nettet.

Men noen ganger nøyer ikke hetserne seg med bare trusler. Noen ganger blir truslene omsatt i handling. Det er alvorlig når et menneske blir angrepet og utsatt for vold på grunn av noe han eller hun har skrevet i en blogg eller en artikkel eller noe de har uttalt i et TV-intervju. Artikkelen i denne delen handler likevel ikke først og fremst om enkeltpersoner som blir angrepet, men om mer omfattende voldshandlinger og hendelser: Store hendelser som alle kjenner til, og som har spilt en rolle for offentligheten i hele Norden.

Anders Behring Breivik sto bak den alvorligste terrorhandlingen i Norden siden 2. verdenskrig: 22. juli-angrepene i Oslo og på Utøya i 2011. Samme dag som terroren ble utført, spredte han sitt hatefulle manifest til en rekke e-postadresser. Forfatter Aage Storm Borchgrevink skriver om Breiviks manifest og veien til 22. juli.

I Finland har ytringsfrihetens grenser blitt testen i den politiske debatten det siste året. Dette kan vi lese om i Carl-Gustav Lindén, universitetslektor og Lina Laurents, journalist, artikkel om partiet Sannfinländarnas svartelister.

En annen stor, alvorlig hendelse som spredte seg og fikk gjenklang i gjennom alle de nordiske landene, er Muhammedkarikaturene i Jyllandsposten i 2005 og debatten, truslene og terroren i kjølvannet av den. Dette gir fil.dr. Signe Kjær Jørgensen og professor Peter Hervik sitt perspektiv på i sin artikkel. Den siste artikkelen er en beskrivelse av et prosjekt som også har utspring i karikaturer av Muhammed: Angrepene mot den satiriske avisa Charlie Hebdos redaksjon 15. januar i år. Angrepene sendte sjokkbølger verden over, og også her i Norden vakte de sterke reaksjoner. Selv om prosjektet som forskerne Johanna Sumiala, Minttu Tikka, Katja Valaskivi og Jukka Huhtamäki presenterer hovedsakelig forsøker å forstå angrepene som transnasjonale mediebegivenheter ("media events"), er det også mulig å se dem som virkeliggjøringen av tidligere hatytringer og trusler.

